

VISIONS- OG HELHEDSPLAN FOR
GARDENS OF LIFE
Bispebjerg Hospital, 2015

POLYFORM

KONTAKT

ARKITEKT

POLYFORM

Laplandsgade 4A, 2.sal
2300 København S
Denmark

+45 33327804
www.polyformarkitekter.dk

INDHOLD

Vision	04
Helhedsplan	06
Principdiagrammer	07
Materialitet og stemning	08
Etapeplan	09
Gardens of Life - 14 unikke haver	10

VISION

VISIONEN FOR HAVEANLÆGGET PÅ BISPEBJERG:

I Bispebjerg Hospitals enestående historiske haveanlæg og grønne omgivelser ligger et enormt potentiale for udfoldelse af en helbredende landskabsarkitektur. En helende bynatur, der kan løfte hele hospitalets omdømme og attraktionsværdi i takt med den overordnede udvikling af Bispebjerg Hospital til et af landets førende hospitaler.

I vores masterplan vil vi udfolde udviklingspotentialer i et enkelt, sammenhængende greb, som kan rulles ud over den næste årrække. Planen har rødder i en dyb respekt for 1900-tallets fremsynede tanker om helbredende arkitektur og knytter herfra an til en stærk sammenhæng mellem by og hospital, byggeri og landskab og med et varigt fokus på liv, ro og helende omgivelser.

Formålet med vores masterplan er fra start til slut at give fremtidens patienter, personale og alle besøgende skønne naturoplevelser, som læger og glæder hele sanseapparatet.

VISIONEN FOR BISPEBJERGS GRØNNE OMRÅDER BESTÅR AF FIRE TEMAER:

- Vi ønsker helende omgivelser for hospitalets brugere
- Vi ønsker at åbne hospitalsområdet op og gøre det til en del af byen
- Vi ønsker en sammenhængende have med aktivitet og liv året rundt
- Vi ønsker, at haveanlægget bliver en anerkendt havearkitektonisk seværdighed, som besøgende rejser til for at opleve

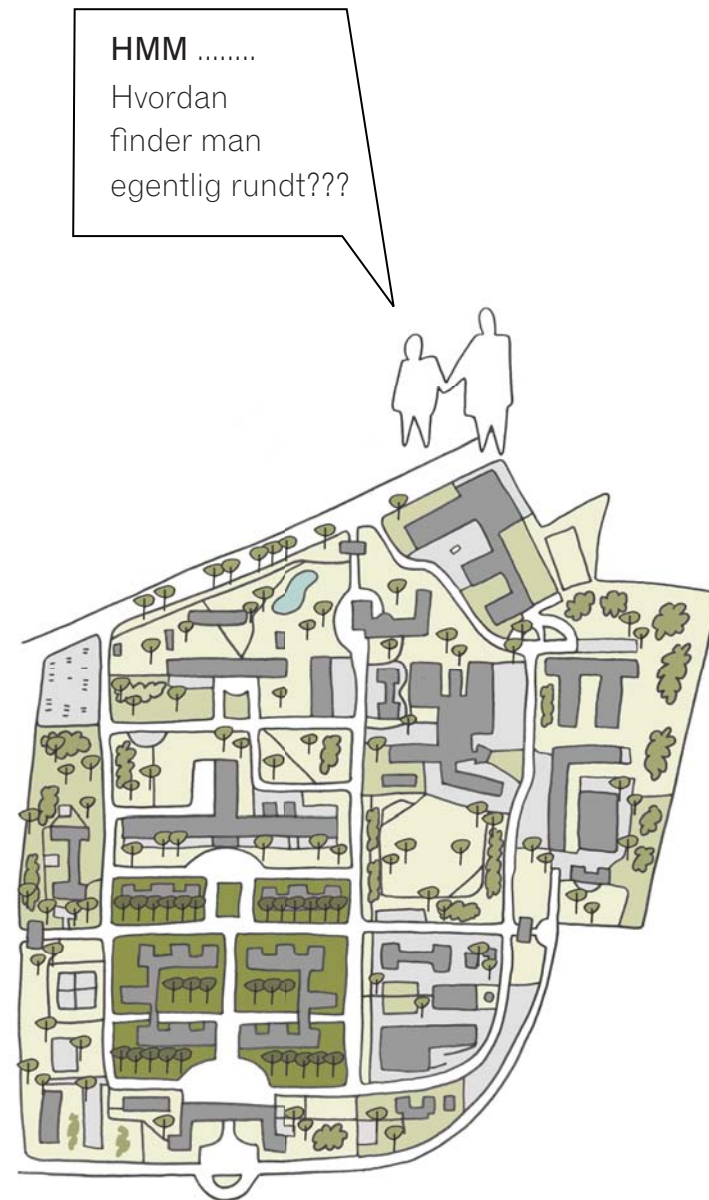
For at indfri denne vision har vi udviklet en masterplan som bygger på sammenhængen, respekt for historien – og for de nutidige behov.

GARDENS OF LIFE:

Med Gardens of Life vil vi invitere verdens bedste havearkitekter til at udforme de enkelte Gardens of Life. De helende haverum skal være af meget høj havearkitektonisk standard, således at Bispebjerg Hospitals enestående haveanlæg, udover de fredede haver byder på noget af nutidens verdens bedste havearkitektur.

Gardens of Life består af 14 sansestimulerende highlights fordelt rundt på et rekreativt netværk. Vi foreslår, at de enkelte highlights tematiseres efter områdernes egenart. Dette arkitektoniske greb skal underbygge områdernes specifikke historier og særpræg og bringe rig variation i oplevelserne.

Hvert år skal der indvies et haveområde i særklasse og af høj kvalitet. Denne tilbagevendende begivenhed vil skabe en vedvarende positiv opmærksomhed omkring Bispebjerg Hospitals haveanlæg, som vil blive en attraktion i sig selv.

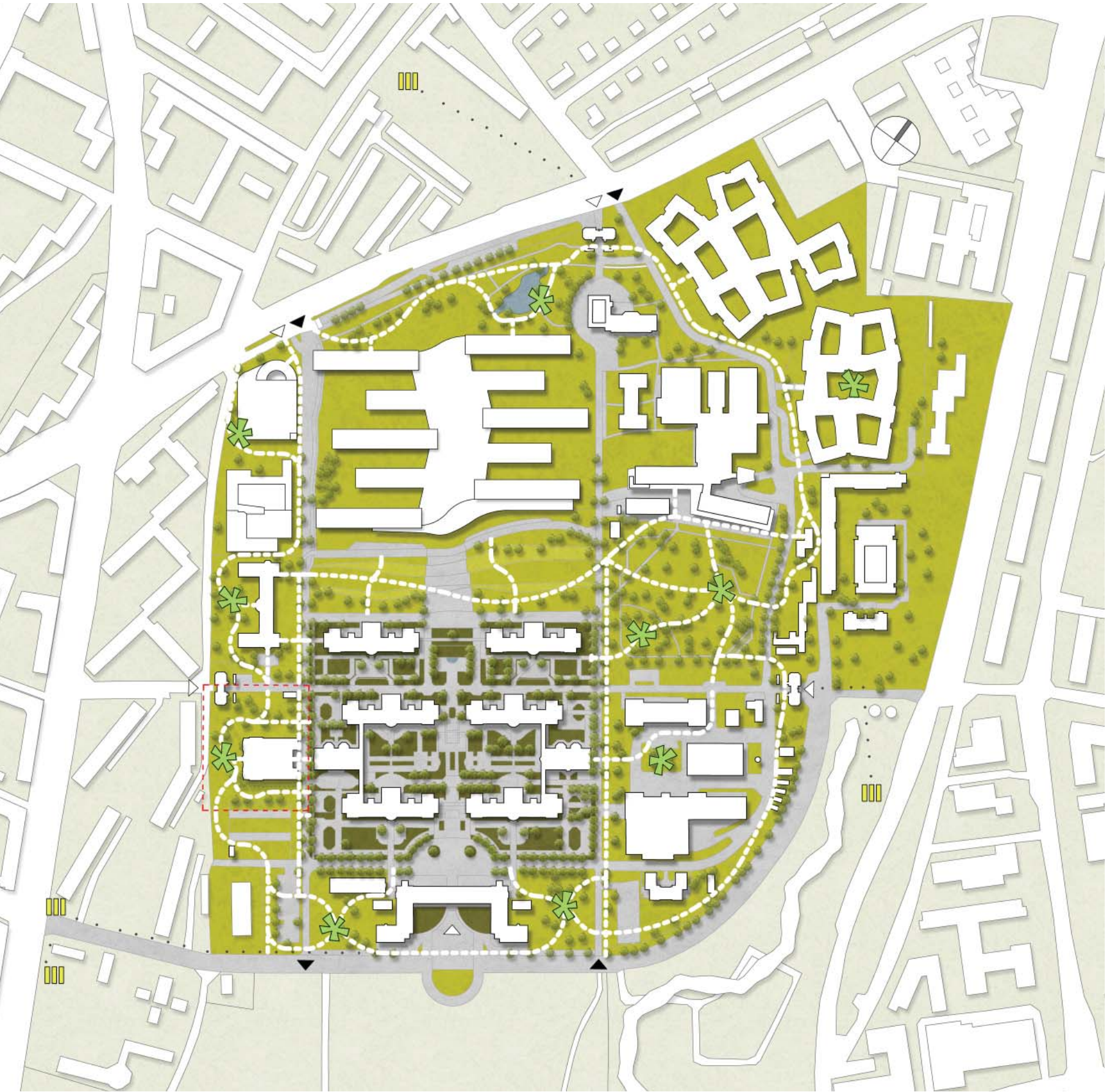

Bispebjerg hospitals haveanlæg fremstår idag rodet og uoverskueligt

I fremtiden leverer vi et sammenhængende haveanlæg med enestående highlights i form af Gardens of Life

HELHEDSPLAN

MASTERPLAN:

I al sin enkelthed rydder masterplanen op i områdets utallige "left over spaces" og de mystiske barrierer. Planen skaber nye attraktive forbindelser, som sikrer en naturlig sammenhæng med byen og det fredede haveanlæg centralt på området.

I fremtiden foreslår vi, at haveanlægget på Bispebjerg overordnet set består af to dele:

Det enestående fredede haveanlæg i midten og et nyt rekreativt forløb.

Det nye rekreative forløb binder byen sammen med hospitalet og det fredede haveanlæg sammen med resten af området. I det nye forløb placeres en række sanselige og helende haveoplevelser af meget høj havearkitektonisk standard - 14 Gardens of Life.

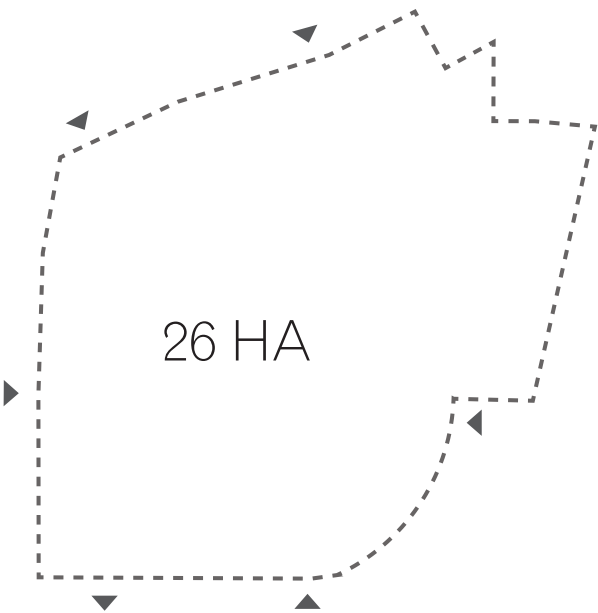
UDVIKLINGSPLAN :

Med denne masterplan ønsker vi at skabe et robust værktøj, som kan udvikles over en årrække uden at sammenhængen og helheden går tabt.

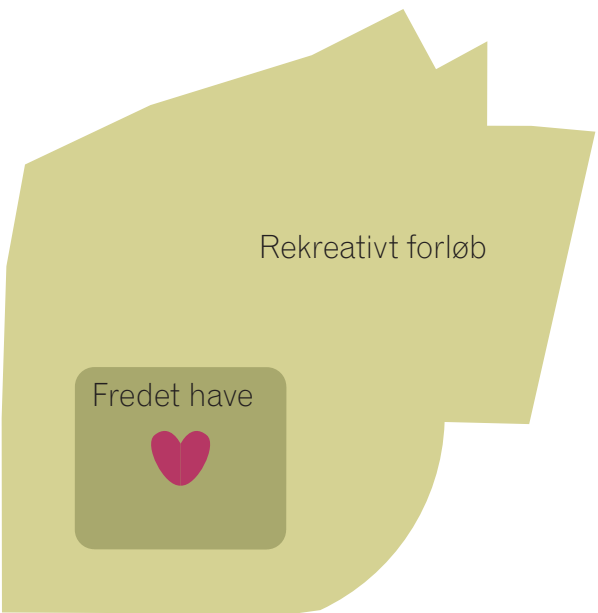
Konkret foreslår vi, at etableringen af det nye rekreative forløb sker i forbindelse med de enkelte Gardens of Life. Således at det omkringliggende område renoveres og stiforbindelser oprettes, når den enkelte Gardens of Life etableres.

	Fredet have		Garden of Life - på hospitalsområdet
	Nyt rekreativt stiforløb		Garden of Life- i nærmiljøet
	Ny områderenovering, første Garden of Life		Indgang gående
			Indgang kørende

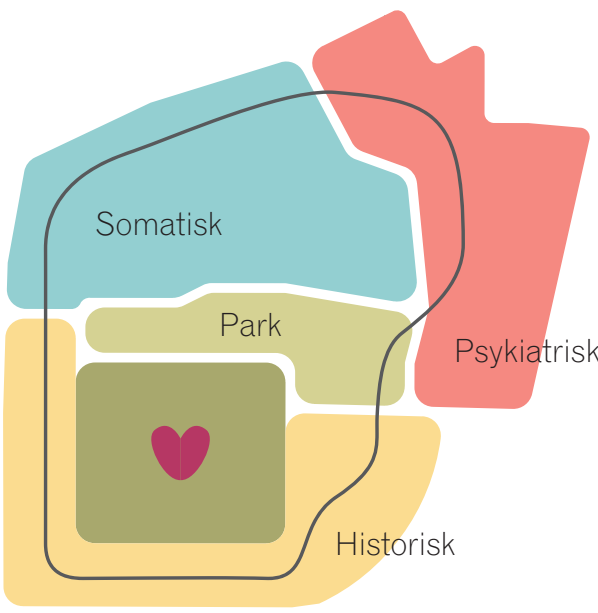

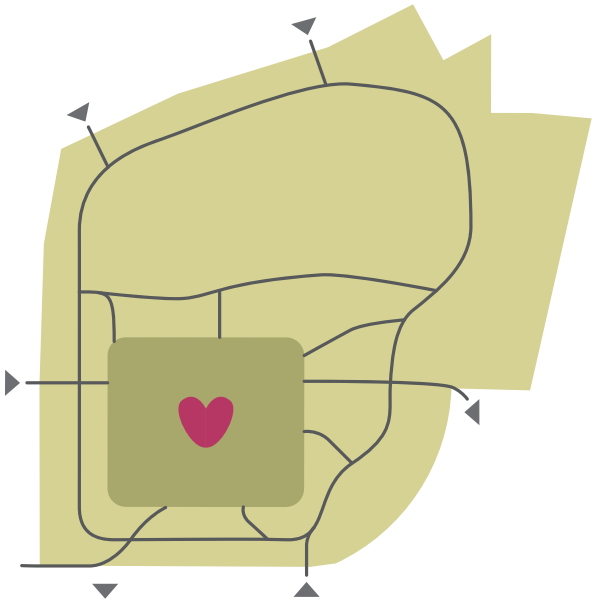
Hospitalets samlede parkrum og indgange

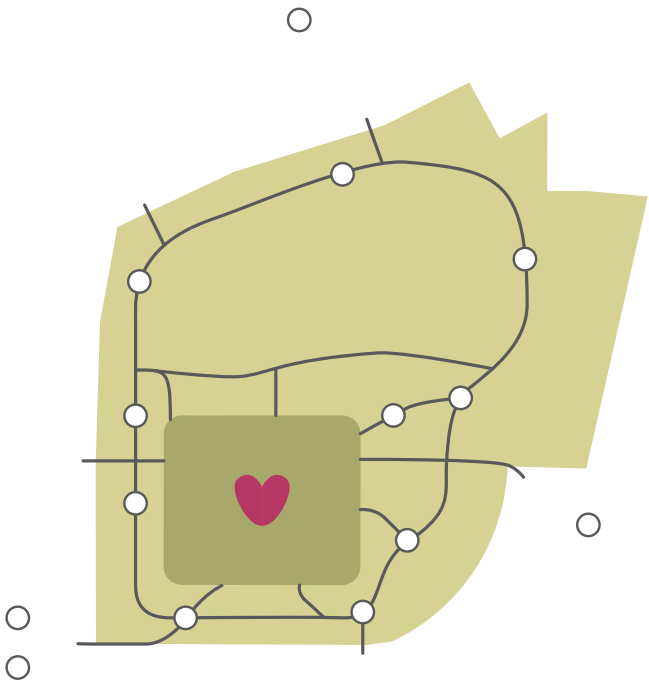
Området består af to dele. Det fredede haveanlæg og nyt rekreativt forløb

Det rekreative forløb skaber sammenhæng mellem de fire hospitalskvarterer

Det rekreative forløb skaber forbindelser mellem byen, parken og det fredede haveanlæg

De nye Gardens of Life, placeret på det grønne forløb, tilbyder enestående sanselige haveoplevelser

MATERIALITET OG STEMNING

Gengivet med tilladelse fra Dansk Sygeplejehistorisk Museum.

MATERIALITET OG STRATEGISKE VÆRKTØJER:

For at skabe den vigtige sammenhæng i hele området foreslår vi, at man i takt med renoveringen benytter følgende bestanddele og strategiske værktøjer:

BESTANDDELE:

De nye stiforløb etableres med slotsgrus og afgrænses med jernkantsbånd. Langs det nye stiforløb erstattes de gamle plastikstole med bænke inspireret af Nyrops originale bænkedesign. De placeres strategisk således, at patienter hele tiden kan se det næste sted, de kan støtte og hvile sig.

Belægninger, som fører op til bygningernes indgange og udgange, etableres i gule klinkeforbandter, som det oprindeligt var tænkt.

Vi foreslår, at der i forbindelse med etableringen af de enkelte Gardens of Life sikres en ensartethed i belægningen langs hovedvejene på tværs af kvartererne. Dette overordnede greb vil sikre, at både nyt og eksisterende byggeri har en smuk og sammenhængende base. De eksisterende Københavnerfliser kan med fordel erstattes af klinker for at skabe den absolutte helhed i området.

For at sikre at haverne benyttes året rundt, foreslår vi at etablere en poetisk belysning i form af hospitalets smukke Agern-amarturer.

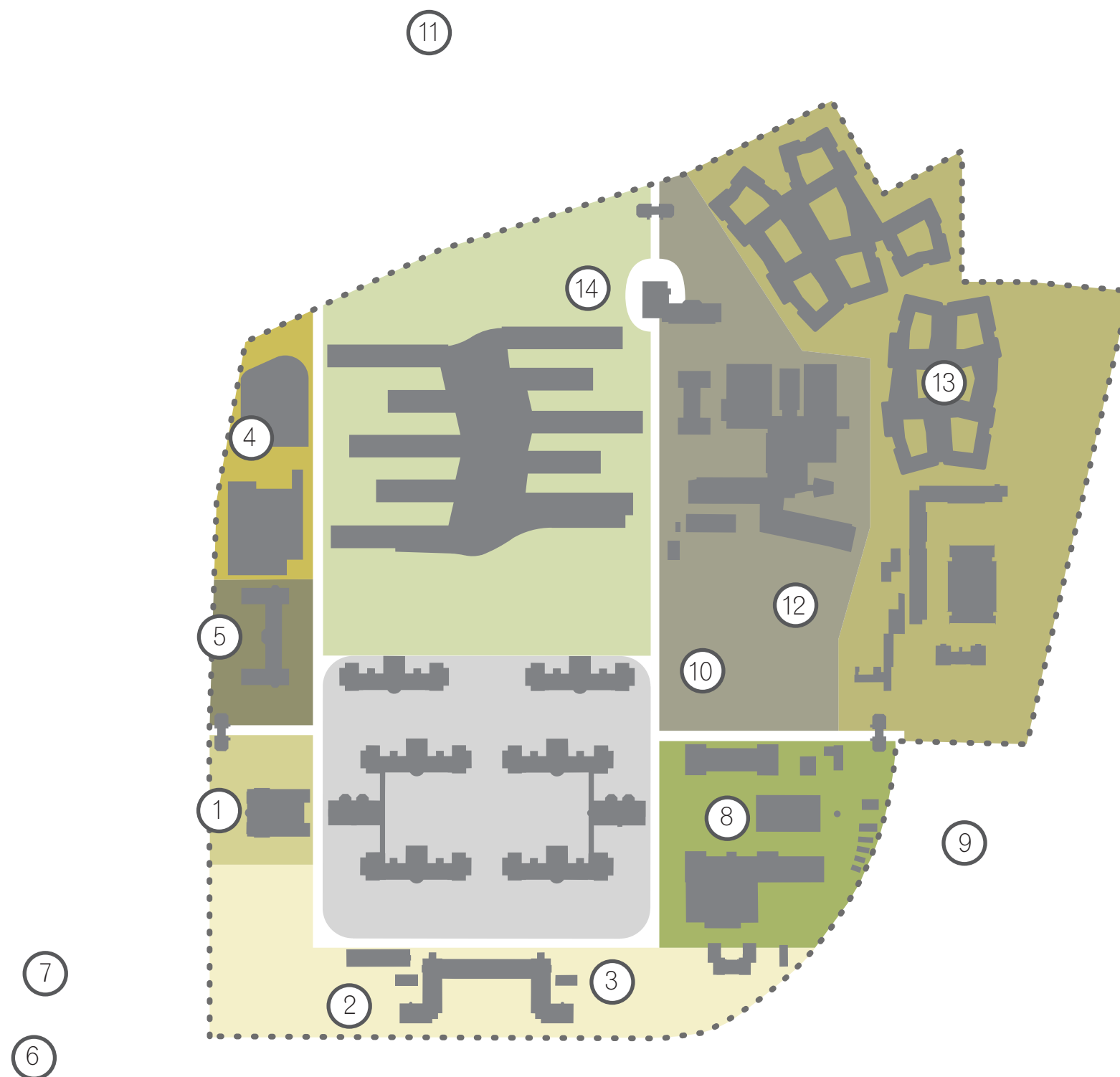
STRATEGISKE VÆRKTØJER:

For at sikre maksimal sammenhæng og værdi foreslår vi, at der ryddes op i alle delområderne. Syge træer erstattes med nye, fredet beplantning fremtones og behandles med værdighed og gamle belægninger ryddes.

Herudover ryddes tilfældige barrierer, hegn og hække for at skabe den vigtige visuelle sammenhæng i området.

Fremtidens haveanlæg på Bispebjerg spiller på kontrasterne. Mellem byen og haven. Mellem nyt og gammelt. En frodig, fredelig oase midt i byens dynamiske liv.

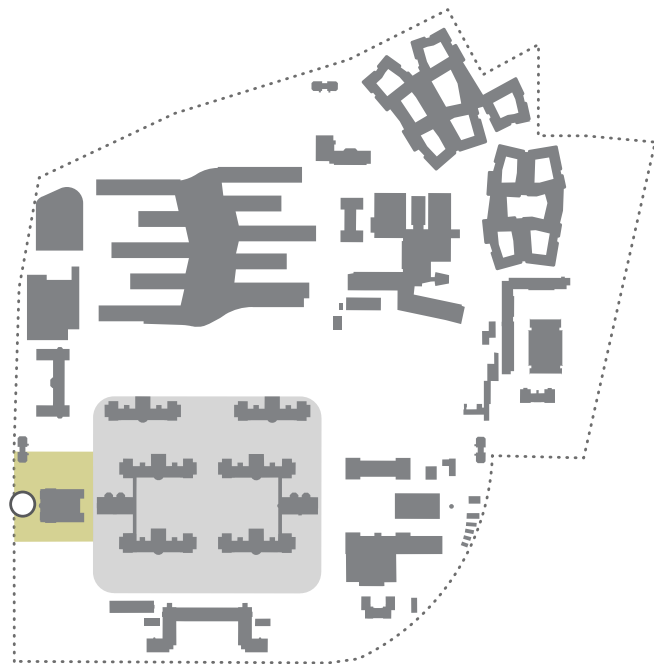
ETAPEPLAN

ETAPEPLANEN:

Etapeplanen er en langsigtet plan, som i gennem en årrække skal løfte det samlede haveanlæg på Bispebjerg Hospital. De grønne områder, som det rekreative forløb går igennem, renoveres etapevis samtidig med etableringen af de spektakulære Gardens of Life. Renoveringen bevirker, at parken får en sammenhængende karakter og at kvaliteten af uderummene højnes markant. Samtidig tjener den nyorganiserede park som et friskt, rent lærred for de nye oplevelsesrige Gardens of Life.

VANDHAVEN

TEMA:

Vand

HVOR:

Ved badeanstalten, Fysio- og Ergoterapiafdelingen

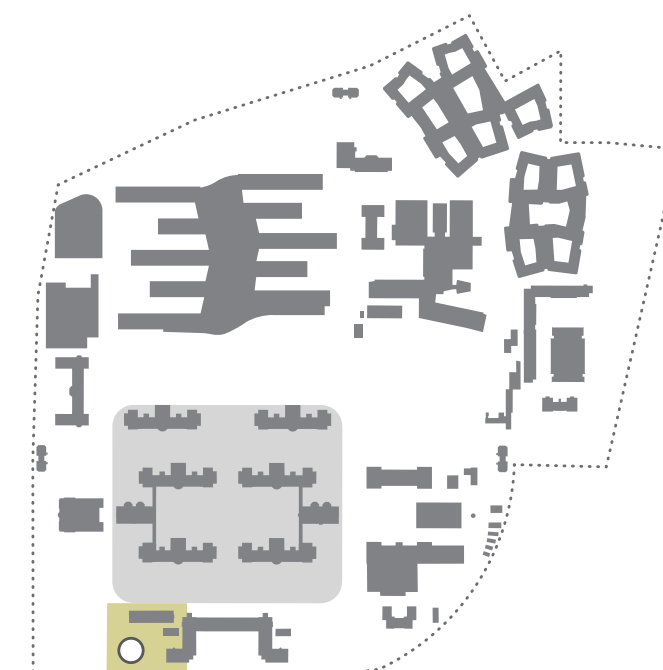
SÆRLIG KARAKTER:

Vandet er det bærende element i den nye have, hvilket lægger sig op af husets historiske funktion som badeanstalt.

BESKRIVELSE:

I det nye område bevæger man sig igennem et slynget stiforløb ned i den gemte, sænkede have bag den gamle badeanstalt. Her træder man ind i en forunderlig verden, hvor vand er det toneangivende element og dermed omdrejningspunktet for en frodig og grøn have. Mellem de gamle fredede og eksotiske træer skabes en overraskende have i haven. En Gardens of Life som kan opleves på flere planer og indeholder noget helt unikt

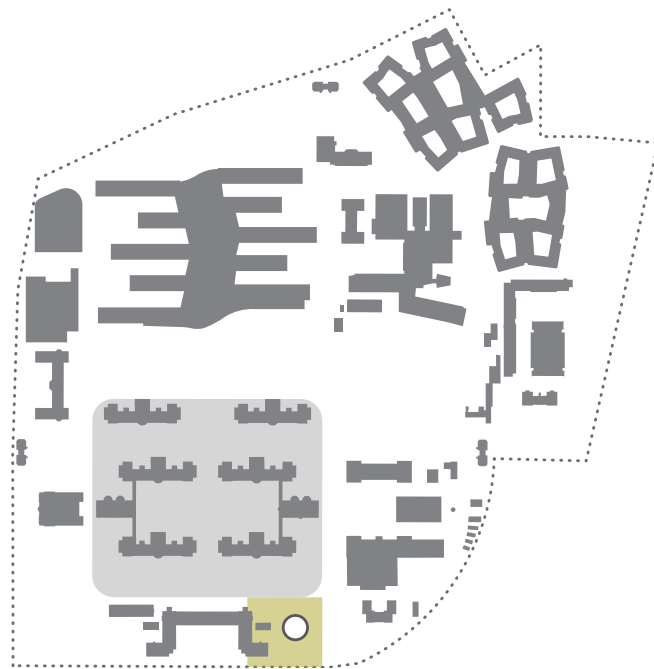
TEMA:
Dyreliv og børn

HVOR:
Vest for hovedindgangen

SAMARBEJDSPARTNER:
Institutionen Bakketoppen og Skolehaverne

BESKRIVELSE:
Denne Garden of Life tager udgangspunkt i interaktionen og samspillet mellem børn, patienter og dyr. Dyrehaven skal danne ramme om et hjem for mindre husdyr såsom høns og kaniner. Dyrenes tilstedeværelse i hospitalets haveanlæg trækker liv og glæde ind på matriklen og dermed kan dyrene også tænkes ind i terapeutiske behandlingsforløb med patienterne. Da det er en Gardens of Life, skal det ikke bare være et ordinært hønsehus. Det skal være flot at se på og tilskuere skal have oplevelsen af "wow" og tænke kan rammerne for et dyrehold virkelig se sådan ud.

DUFTHAVEN

TEMA:

Duft og sanseindtryk

HVOR:

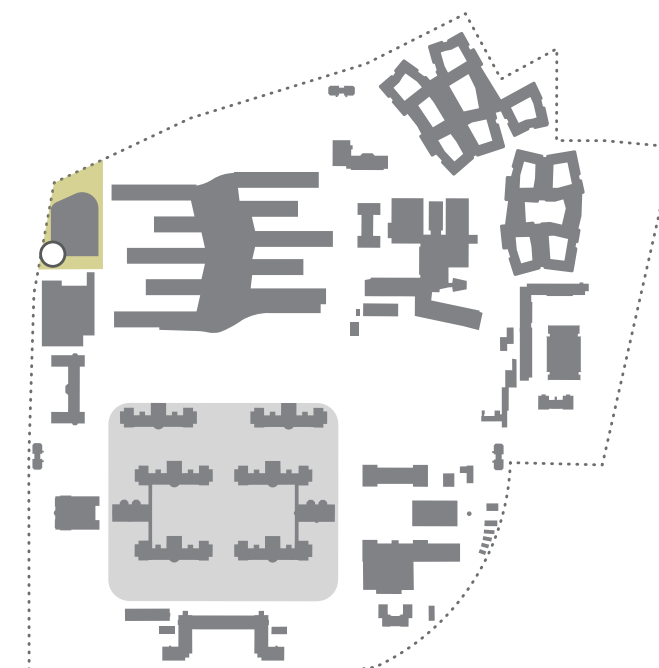
Øst for hovedindgangen

BESKRIVELSE:

I dufthaven pirres sanserne og nysgerrigheden. Man bevæger sig rundt blandt duftende urter, træer, buske og blomster. I denne forførende have er det både næsen og øjnene, der guider oplevelsesrejsen. Haven skal skabe sanseoplevelser, der efterlader den besøgende inspireret og betaget. Samtidig skal stedet med dets rolige miljø tjene til lindring og afslapning - og kan dermed fungere som led i behandlingsforløb.

URTEHAVEN

TEMA:

Urban gardening

HVOR:

Terrasse på det nye P-hus

SAMARBEJDSPARTNER:

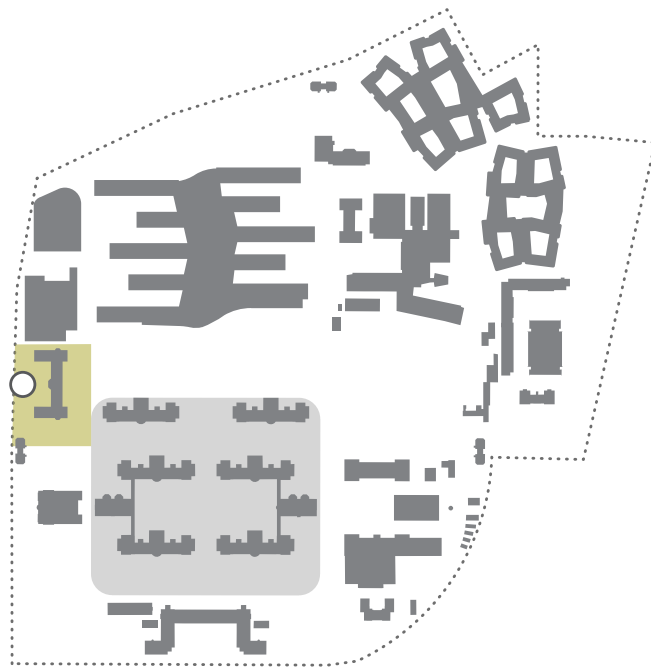
Naboer til P-huset

BESKRIVELSE:

På terrassen i det nybyggede P-hus etableres en urte- og krydderihave. Haven skal virke inspirerende og bygge på de ypperligste principper for urban gardening. Den skal skabe et overraskelsesmoment, når man oppe i højden blandt parkerede biler støder på en grøn og spirende plet. Lige efter ankomsten til hospitalet i bil mødes man af både kendte og nye sjældnere krydderurter, der demonstrerer, hvordan man kan trække forskønnende havekunst ind i selv et goldt parkeringsmiljø.

GIFTHAVEN

TEMA:

Giftige og medicinske planter

HVOR:

Haven bag forskerbygningen

SÆRLIG KARAKTER:

Gifthaven etableres som en helt unik attraktion, der knytter an til den medicinske forskning og giver et fascinerende indblik i planterigets mere kuriøse og sjældne varianter. Haven kan desuden inddrages i arbejdet hos hospitalets forskere i det nærtliggende forskerhus.

SAMARBEJDSPARTNER:

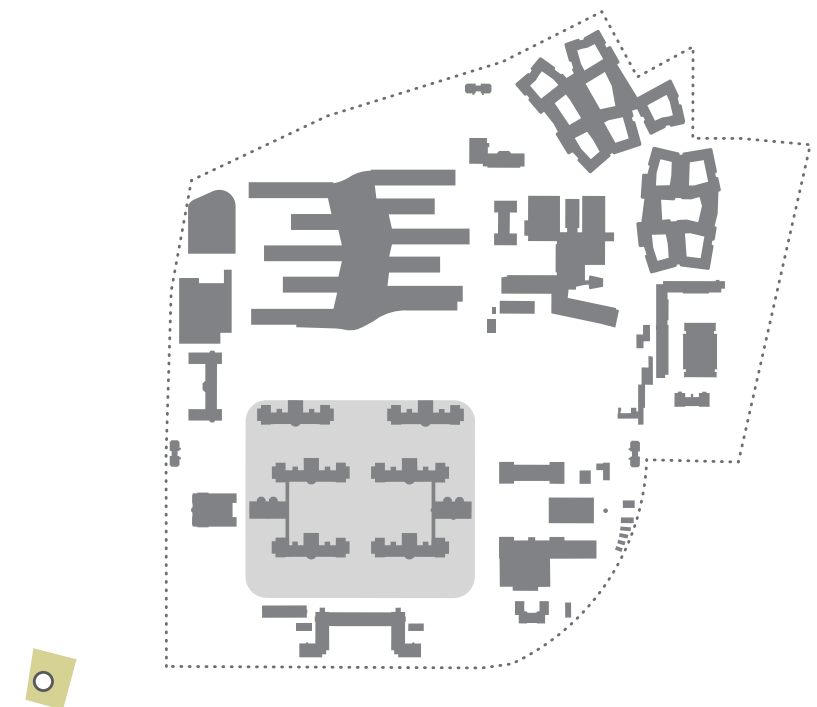
Botanisk have

BESKRIVELSE:

Havens sjældne, giftige og farvestrålende planter indbyder til at betragte og beundre på sikker afstand. Haven har en stærk fascinationskraft på både børn og voksne, hvis trang til at vide mere om planter brug i den medicinske verden styrkes.

SPEJDERHAVEN

TEMA:
Spejderliv

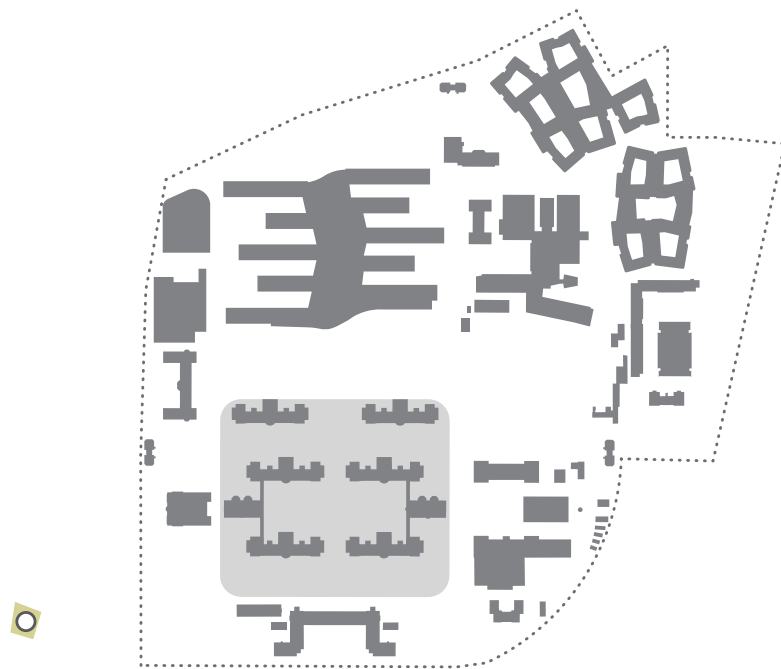
HVOR:
Ved spejderhuset på Tagensvej

SÆRLIG KARAKTER:
Spejderhaven er et fantasifuldt aktivitetslandskab, som bliver til i samarbejde med spejderhuset og som både hospitalet og spejderne får glæde af.

SAMARBEJDSPARTNER:
Lersø Park Spejderne

BESKRIVELSE:
En sjov og opsigtsvækkende indgangsmarkør, der anskueliggør indgangen til området og som samtidig bliver et ikon, der i folks bevidsthed kædes sammen med hospitalet. Imellem træerne eller i trætoppene skabes et herligt, legende aktivitetslandskab, som hylder kropslig udfoldelse og det sunde friluftsliv og samtidig giver ankomstområdet et tiltrængt løft.

ANKOMSTHAVEN

TEMA:
Synlighed og ankomst

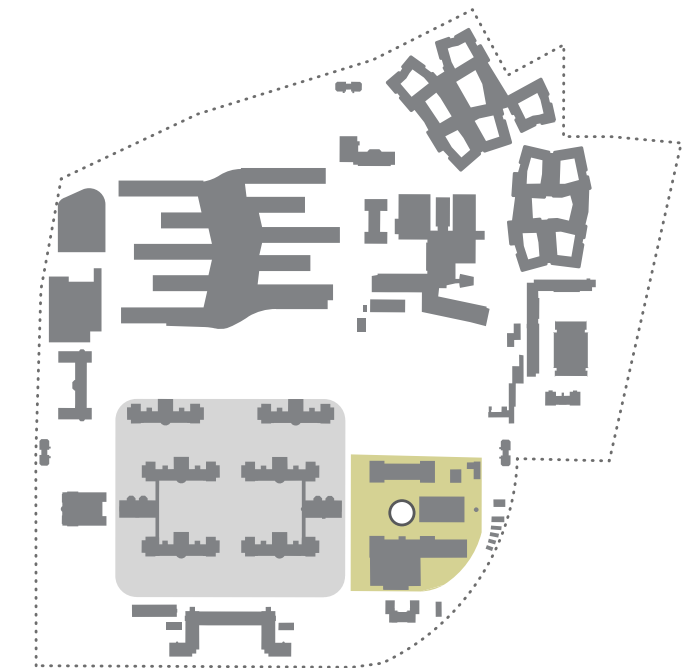
HVOR:
Ankomstpladsen på hjørnet af Tagensvej og
Bispebjerg bakke

SAMARBEJDSPARTNER:
Almen bo

BESKRIVELSE:
En enkel og overskuelig indgang og ankomst til
hospitalet. Haven her skal øge hospitalets synlighed
og skabe en rolig markør eller milepæl, der peger ind
mod hospitalet, øger dets synlighed og danner en
smuk og simpel ankomstportal. Haven skal være et
sted, der indgyder ro og hvor man kan tilbringe
ventetid eller aftale at mødes.

DAMPHAVEN

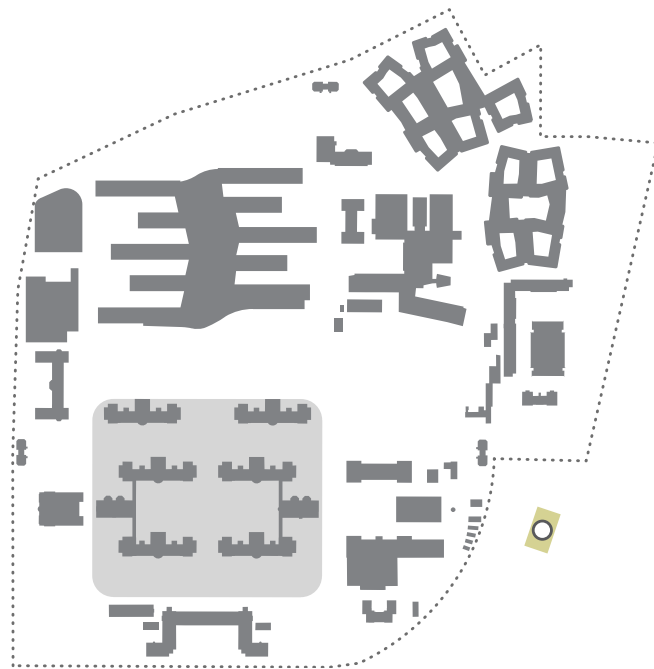
TEMA:
Industri og damp

HVOR:
Gården ved driftsbygningerne

SÆRLIG KARAKTER:
Haven knytter i sin karakter an til et lille stykke industrihistorie, da haven ligger ved indgangen til hospitalets oprindelige maskinhus, som har forsynet hospitalet med varme og elektricitet.

BESKRIVELSE:
Vi foreslår at benytte temaet damp til at skabe en magisk haveoplevelse. Der lukkes i overført betydning op for en hane på industritanken ved de gamle driftsbygninger, så damptåger kan stige op imellem en frodig og grøn beplantning og danne en dristig industriel have, der lægger op til pirrende og eventyrlige opdagelsesrejser.

HÅNDVÆRKERHAVEN

TEMA:

Skulptur og håndværk

HVOR:

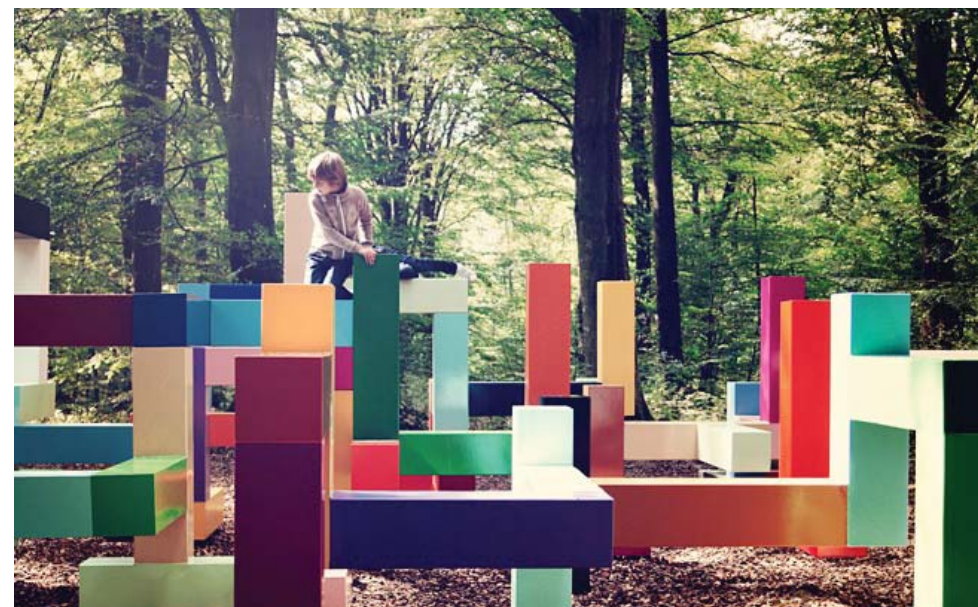
Ved Boligbebyggelsen Bispebjerg Bakke

SAMARBEJDSPARTNER:

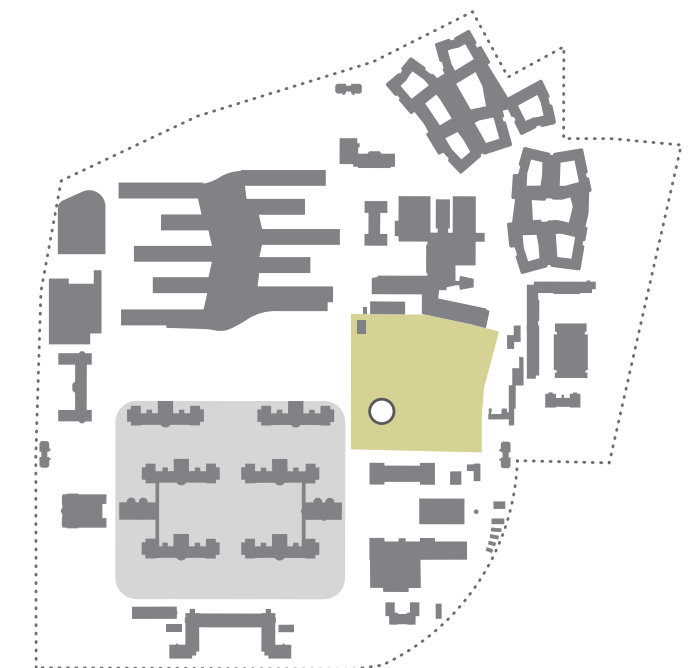
Håndværkerforeningen

BESKRIVELSE:

Skulpturhaven placeres i forbindelse med Bjørn Nørgaards boligslange og skaber et naturligt link op til det nærliggende hospital. Haven tager udgangspunkt i den danske håndværkstradition og herfra skabes en række skulpturelle elementer eller konstellationer. Haven indbyder til leg og aktivitet og bliver et naturligt udflugtsmål for hospitalets mindste brugere. Et trygt sted som lægger op til sjov og kreativ udfoldelse.

DYRKNINGSHAVEN

TEMA:

Grønsagsdyrkning og rehabilitering

HVOR:

I hospitalsparken

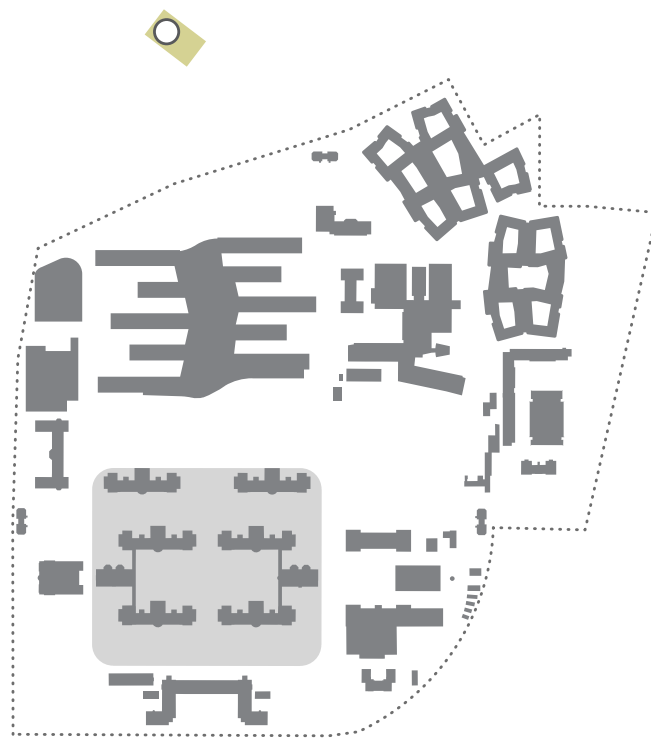
SAMARBEJDSPARTNER:

WeShelter

BESKRIVELSE:

Dyrkningshaven skal være et forgangseksempel på, hvordan heling og meningsfyldt arbejde, her havearbejde, kan gå hånd i hånd. Organisationen WeShelter inviteres ind i parken for at skabe og drive en dyrkningshave. Haven anlægges i nærheden af den psykiatriske del af hospitalet, da organisationen har særlige kompetencer indenfor socialpsykiatrien. Haven skal have karakter af et rart fristed og pusterum.

DEN SPISELIGE HAVE

TEMA:

Frugttræer - spiselig have

HVOR:

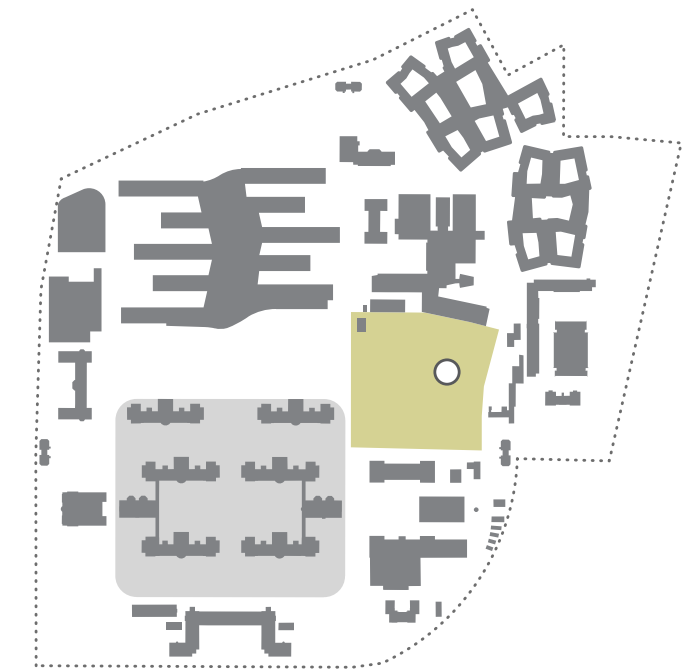
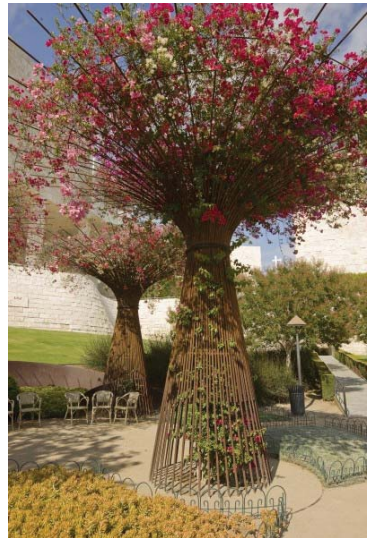
Nord for hospitalet retning Bispebjerg Kirke

BESKRIVELSE:

En mini-frugtplantage på skråningen op mod den ikoniske Bispebjerg kirke. En Garden of Life der peger ned mod hospitalets haveanlæg og som samtidig danner et link op mod alleen med de prægtige kirsebærtræer på Bispebjerg kirkegård. I forårmånederne lyser de blomstrende frugttræer op og tiltrækker et summende dyreliv. Parkens brugere kan herefter på tættest hold følge og nyde transformationen til sundt spisekammer for både dyr og mennesker.

REGNBUEHAVEN

TEMA:

Farver og blomster

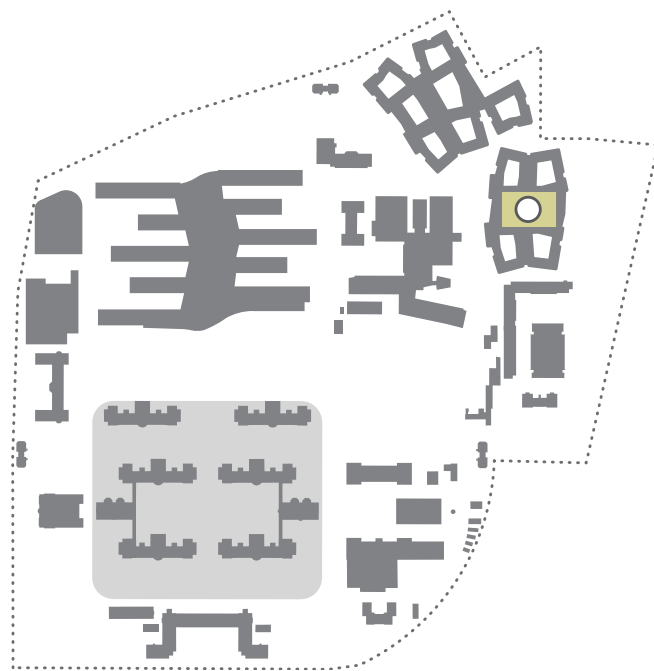
HVOR:

Hospitalsparken

BESKRIVELSE:

Regnbuehaven er som navnet lægger op til et væld af farverige stauder, blomster og græsser, der pirrer nysgerrigheden og lysten til at se og opleve mere. Her er kaskader af blomster i et utal af nuancer og fantasifulde opstillinger. Rumlige installationer beklædt af blomsterfloret skaber storslåede sanselige oplevelser.

PSYKIATRISK HAVE

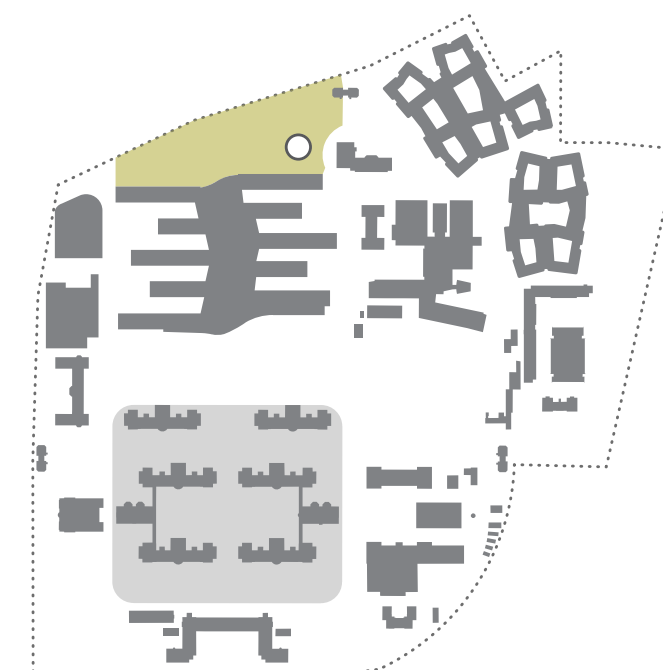

TEMA:
Psykiatri

HVOR:
I en af gårdhaverne på det psykiatriske hospital

BESKRIVELSE:
En lavt beplantet prydhave, der gennem materiale- og plantevalg skaber ro og harmoni. Det skal være en smuk, meditativ og indbydende have, der lægger op til fordybelse og afslapning. Haven skal følge de nyeste studier og viden indenfor terapihaver til psykiatriske patienter.

TEMA:
Vand og naturligt dyreliv

HVOR:
Ved hospitalssøen

BESKRIVELSE:
I nær forbindelse med hospitalssøen etableres en Garden of Life, der interagerer med søen og dens dyreliv. Haven skal spille på vandhullets kvaliteter og sætte disse i spil. En frodig ønskebrønd på kanten af hospitalets anlæg, hvor flora møder fauna og giver anledning til betragtning og beundring.